

Vijesti 38/2

HRVATSKOGA GEOLOŠKOG DRUŠTVA

AKTIVNOSTI HGD-a

IZVJEŠĆA SA SKUPOVA

STUDENSKA RIJEČ

ZNANSTVENE I STRUČNE AKTIVNOSTI

PRIKAZI KNJIGA, ČASOPISA I RAČUNALNIH PROGRAMA

NAJAVE SKUPOVA

OBAVIJESTI

POSJET IZLOŽBI DINOSAURA SJEVERNOJADRANSKE REGIJE U TRSTU 30. SVIBNJA 2001. G.

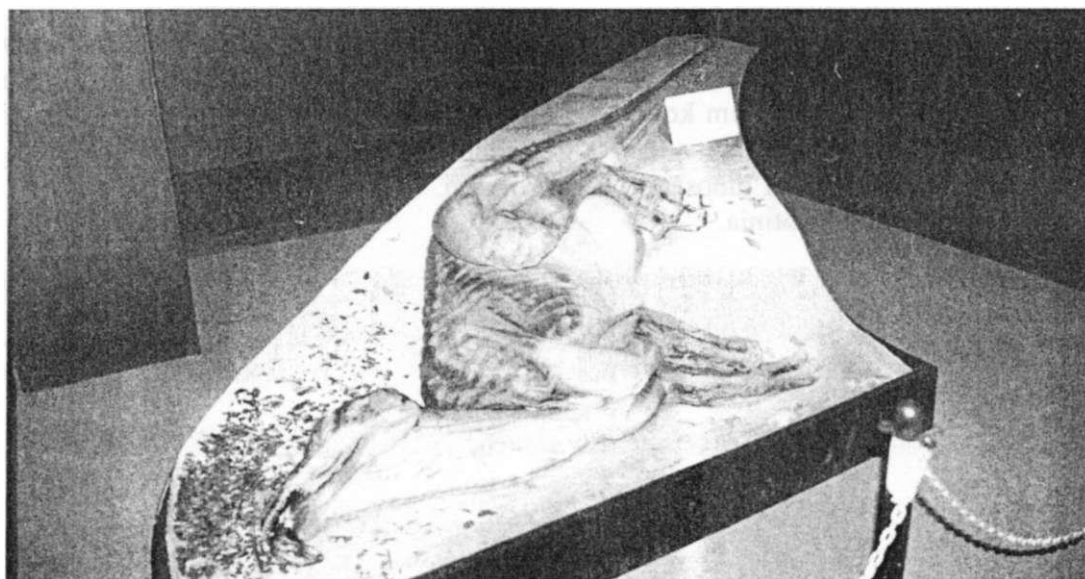
Jasenka SREMAC

Nakon pročitano gloglasi u "Večernjaku" Paleontološka sekcija Hrvatskog geološkoga društva spontano se odlučila za posjet izložbi dinosaura sjevernojadranskog područja. Izložba je bila otvorena od 15. ožujka do 3. lipnja 2001. g., a mi smo odlučili iskoristiti blagdanski slobodan dan, 30. svibnja. Na brzinu sročeni oglas privukao je neočekivano puno ljubitelja fosila, pa se ekipa od osamdesetak geologa i studenata geologije rano ujutro ukrcala u dva autobusa i krenula put Trsta.

Ni neugodni carinici na talijanskoj granici, niti poteškoće u manevriranju po uskim tršćanskim ulicama, nisu mogli pomutiti dobro raspoloženje šarene ekipe, koja se nešto prije podneva, po najvećoj vrućini, skupila pred dvorcem *San Giusto* na jednom od tršćanskih brežuljaka. Ljubazni djelatnici Muzeja osigurali su našoj grupi vodiča, koji je komentarom na engleskom jeziku upotpunio video zapise pripremljene za posjetitelje izložbe.

Poticaj organiziranju izložbe bio je nalaz "Antonija", najvećeg i najkompletnijeg talijanskog fosilnog dinosaura u mjestu *Villaggio del Pescatore* nedaleko Trsta, koje smo nakon izložbe i posjetili. Ne odviše brojni, ali efektno složeni nalazi i rekonstrukcije dinosaura iz okolice Trsta, Istre i Kozine bili su popraćeni popratnim tekstovima na talijanskom, hrvatskom i slovenskom jeziku. Hrvatske je izložke priredila *doc. dr. sc. Vlasta Čosović*. Osobito nas se dojmio video-prikaz iskopavanja i preparacije nađenog kostura, iz kojeg smo saznali da je samo za otapanje kamenog bloka u kojem je bio zarobljen "Antonio/Antonia" utrošeno 3800 sati rada. Novčana sredstva za preparaciju i izradu modela prikupilo je privatno društvo za paleontološka istraživanja "Stone age", uz pomoć talijanskog Ministarstva za zaštitu kulturnih dobara.

Izloženi fosili stratigrafskog su raspona od sredine do kraja krede. Zanimljivo je da su najstariji nalazi s područja Hrvatske, zatim slijedi bogata i dobro sačuvana zbirka iz okolice Trsta, a najmlađi su fosili dinosaura iz Slovenije, kojima je određena mastrihtska starost, te je pretpostavljena migracija iz područja Istre, preko sjeverne Italije u Sloveniju

Slika 1: Antonio/Antonia - rekonstrukcija hadrosaura neposredno nakon ugibanja

Slika 2: Vesela ekipa na natkrivenom i dobro obilježenom nalazištu dinosaura sjeverozapadno od Trsta (snimio: Željko Krušlin).

Sam "Antonio" (slika 1) pripada skupini hadrosaura, biljojeda iz razdoblja krede (oko 80 milijuna godina). Primjerak je za života bio dug 4 m, visok 130 cm, te se vjeruje daje težio oko 1700 kg. Kasnije se pretpostavilo, na temelju jedne specifične kosti u zdjeličnom pojasu, da je Antonio zapravo Antonia, mlada ženka u dobi od oko 6 godina starosti. Antonia je živjela u okolišu sličnom današnjoj Floridi, a hranila se na sličan način kao afrički gnu ili antilopa. Slijedila su intenzivna istraživanja u razdoblju od 1996. do 2000. g., tijekom kojih je na nalazištu *Villaggio del Pescatore* nađen veći broj primjeraka različitih vrsta dinosaura te drugih pretežito močvarnih životinja.

Nakon ugodne atmosfere u klimatiziranom muzeju, uputili smo se autobusima prema nalazištu, nedaleko *Monfalcone* (slika 2). Tamo smo imali priliku susresti velikog zaljubljenika u paleontologiju i pokretača cijele akcije gospodina *Michelle Laprocina*, osnivača društva "Stone age", koji je spremno odgovarao na sva naša pitanja.

Nakon kratkog odmora u *Monfalcone*, umorni, ali dobro raspoloženi krenuli smo natrag prema Zagrebu, sa željom da naše ugodno druženje ponovimo još kojom prilikom.